

Biskop i Nidaros/Nidarosen bæsapa

Herborg Finnset

Side | 1

Visitass i Beitstad og Verran sokn,

Stiklestad prosti

27.-29. januar og 1. februar 2026

«Sammen over sundet»

Oppsummering

Søndag 1. februar 2026

Innledning

Kjære alle sammen: Først vil jeg si takk! Takk for interessante samtaler og oppmuntrende møter med mennesker i mange faser av livet. Takk for tilliten og varmen vi er blitt møtt med! Og takk til alle dere som har planlagt og deltatt i alle ulike arrangementer og samtaler under visitasen i Beitstad og Verran denne uka.

Side | 2

Menighetsrådene har valgt «Sammen over sundet» som tema for visitas-uka. For bygdene ligger slik: på begge sider av sundet. Dere vil være sammen – og dere hører sammen. Det har gitt mange perspektiver underveis.

En visitas kan sammenlignes med et *spel*: vi ser oss selv, vi kan kjenne oss igjen, bli glad for det vi ser, og tenke over hva vi vil beholde og hva vi kan fornye. Formålet med visitasen er å støtte, inspirere og veilede menigheter og ansatte, og synliggjøre kirkas nærvær i lokalsamfunnet.

Vi har vært gjester hos mange disse dagene. Takk for gjestfriheten!

Sammen over sundet

Tidlig ettermiddag i Follafooss kirke: Sol, iskaldt og rimfrost. Det er ute: Inne er det varmt og godt å være. Konfirmantene kommer til samlinga si. Det gjør også noen andre: denne gangen kommer «Kreativ etter skoletid»: kirkas tilbud for barn etter skoletid. De kommer fra hver sin skole, og kjenner ikke hverandre så godt, men skal i dag oppleve noe sammen.

Tema er å bli kjent i kirkerommet – men det handlet også om å stole på og hjelpe hverandre: Noen får bind for øynene, og de andre får prøve å være støtte for dem: Ei lita hand holder i ei større for å hjelpe den eldste i å følge bevegelser og finne fram. Og så omvendt. Viktig læring. De blir kjent med orgelet, de skriver bønner og henger dem på den store greina, de synger, ber og tenner lys, de snakker sammen om hva det betyr å være en god venn: De er *sammen*.

Vi startet tirsdag morgen i **Bartnes kapell**: det vesle, vakre kapellet sør i Beitstad. I juli 1960 vigslet biskop Arne Fjellbu kapellet - og siden da har det ikke vært noen biskop i Bartnes kapell. Det var altså på tide! - og fint å starte visitasen nettopp der.

Under **åpningsgudstjenesten** fikk vi høre om den blinde mannen ved Jeriko og hans rop om hjelp – et kyrie eleison som gav gjenklang i oss alle, og som møtes av Jesus sitt svar: *Hva vil du jeg skal gjøre for deg?* Et spørsmål og et svar som skulle følge oss gjennom dagen og hele visitasen: Vi fikk også en sterk fortelling om å *høre til*, og om tilhørighet til kirka.

Gudstjenesten ble fulgt av et spennende og opplysende **lokalhistorisk foredrag** hvor vi fikk satt historien i perspektiv, både lokalt og nasjonalt.

Vi brukte også Bartnes kapell til **møtet med de ansatte** i Beitstad og Verran. Dette møtet er en av de viktigste møtepunktene i alle visitaser. Her er det dedikerte ansatte, og dyktige

medarbeidere som brenner for kirka si. Det var godt å oppleve den tillitsfulle og trygge tonen dere imellom. Jeg hører at dere vil hverandre vel, og liker å arbeide sammen, og ønsker å utforske det videre. Selv om det kan være knapt med tid og krefter, er det viktig å fortsette å se etter nye veier, og glede seg over alt det dere faktisk *har*, sammen med lokale frivillige. Prøv gjerne nye ting!

Tirsdag kveld møtte vi **menighetsrådene** til et felles møte, og så representanter for fellesrådet.

Siden siste visitas har det vært store endringer i kommunegeografien, og Verran og Beitstad er nå nabosokn i Steinkjer kommune. Tittelen på visitasen: «Sammen over sundet» ble utgangspunkt for en god samtale med rådene.

I alle visitaser er møter med menighetsråd og fellesråd viktige møter. Menighetsrådet har sitt mandat fra soknet, og fellesrådet fra soknene i kommunen: Menighetsrådet har ansvar for at kirken er synlig i lokalsamfunnet gjennom gudstjenesteliv, undervisning, diakoni, kultur og ulike tiltak. Fellesrådet forvalter lokalkirkens økonomiske og menneskelige ressurser på vegne av soknene.

Hvert sokn har slik to sidestilte organer som arbeider i gjensidig avhengighet og respekt til soknets beste. Takk til alle som bruker tid og innsats i menighetsråd og fellesråd. En særskilt takk til menighetsrådslederne Bjørn Ludvig Bergsmo og Solrunn Overrein, og til leder i fellesrådet Marna Ramsøy, som har tatt på seg viktige oppgaver.

Menighetsrådene i Verran og Beitstad består av engasjerte mennesker som har mange ønsker og planer for hva kirka kan være og bety for bygda. Fellesskapsbygging og frivillighet er et viktig tema – og er en annen måte å beskrive *dugnadsånden* på. Noen ganger kan det være bra å stille et åpent spørsmål: “Kan du noe som du tror kan bli til nytte og glede hos oss? Frivillighet gir rom for å være ventet og for å høre til.

Menighetsrådet er det strategiske organet, som gjennom sitt arbeid setter retning for menighetens ansatte og hva vi vil. Da må man ha oversikten. En god måte å skaffe seg denne oversikten, vil være å ta det digitale verktøyet Kirka vår i bruk. Det er lagd for å være nyttig både for ansatte og for menighetsrådene. Det vil være en hjelp for å sette ting i system, og at flere kan ha oversikten. Her vil man få en samlet oversikt over nyttige data, statistikk og planer. Her kan man også arbeide med en helhetlig, bærekraftig og langsiktig menighetsplan.

Takk til menighetsrådene, kirkeverge og fellesrådsmedlemmer for gode samtaler.

Gudstjeneste og folkekirke

Gudstjenestene er pulsslaget i menighetene, og dere har mange kirkerom som inviterer til gudstjenestefeiring: Bartnes og Beitstad, Follafooss, Malm og Sela fjellkirke. Det har vært inspirerende å høre om gudstjenester med særlig preg knyttet til bygdenes særpreg:

gruvegudstjenesten i Malm, eller gudstjenester med særlig preg, og hvordan kortnebbgåsa gikk fra å være bare problem i Beitstad til å bli noe mer. Takk til ansatte og frivillige som legger ned et stort arbeid med gudstjenestene, hver søndag.

Det å høre til i kirka er viktig for mange. Det finnes mange lavmælte fortellinger om det, i tillitsfulle samtaler med den enkelte, eller når livet byr på de største gleder eller når sorga rammer oss. Å høre til i en sammenheng som er større enn oss selv, hvor vi alle kan komme, om vi har øvd på å sette ord på gudstro og håp, eller ikke, er betydningsfullt og trygt for mange. Den innsikten skal folkekirka ta vare på, - og ønske hverandre velkommen når vi kommer.

Vi har ulike måter å bruke kirkas tjenester på. Mange er faste kirkegjengere, men i ulikt tempo: Noen er ofte i kirka. Andre bruker kirkas tjenester i et langsommere tempo, ved livets store merkedager, i høytidene eller andre anledninger. Folkekirken tar imot oss gjennom hele livsløpet, som ei livsløpskirke som er der for oss fra vugge til grav. Alle må vi finne vår måte å bruke den på. Trofastheten finner ulike uttrykk. Vi må hele tida arbeide med hvordan kirka kan oppleves som et åpent og godt sted, som et nådens sted som tar imot oss når vi er der, - og at det gir mening å delta oftere.

Trosopplæring og barn og unge

Vi har møtt ulike fine tiltak for barn og unge:

Vi har møtt noen av konfirmantene, og vi har vært med på Kreaktiv. 36 barn deltok på Lys Våken i Beitstad kirke forrige helg- mange flere enn dere ventet. Vi har også fått være med på **barneklubben i Beitstad**. Der møtte vi mange engasjerte barn fra 1.-7. trinn – og enda det var torsdag i stedet for vanlig fredag, var de mange! De hadde sporlek i kirka, lagde figurer i leire, sang – og ikke minst fikk vafler: som alle andre ganger hadde Lars Berg stilt opp og stekt et heilt berg! Topp trivsel, og mange voksne, ansatte og frivillige, gjør at det blir en positiv møteplass for unger i møte med kirka og kirkas budskap. Det kan være viktige impulser for både livstolking og livsmestring.

Vi har vært i alle kirkene i begge sokn – unntatt ei: vi har ikke vært i Sela. Men vi har hørt fine ting om kirka og om grenda, og om det livet som finner sted også i dette gudshuset: Lys-Våken-overnattingene sommerstid, og gudstjenester og andre samlinger med fullt kapell i den vesle grenda.

Omsorg

Onsdag startet vi på **Malm sykehjem**. Takk for god mottakelse! Vi ble møtt av leder Lene Merete Voldseth som viste oss rundt, og fortalte om organisering og om samarbeidet med frivillige, og den lokale kirkes tilbud. Pårørendeforeningens og Røde Kors sitt arbeid gjennom besøkstjeneste og våke-tjeneste for de sykeste er verdifulle tilskudd til institusjonen: Det blir et *mer* som ikke institusjonen kan skape aleine. Lokalsamfunnets omsorg viser seg også på

denne måten: her kan den gå sammen med institusjonens behov for flere hender, øyne som ser og noen som har tid.

På besøk i **Malm auto-klubb** fikk jeg hilse på ungdommer og voksne som er med på mekkeklubben. Et sted å være for den som liker å skru er viktig. Fellesskap og kameratskap på tvers av aldersgrupper er viktig. Takk til ildsjelene i Frivilligsentralen som driver viktig omsorgsarbeid også for unge som trenger et sted å møtes og være sammen.

Side | 5

Samisk nærvær

De siste årene har vi erfart og lært hvordan storsamfunnets fortsatte press på arealer og fornorsking skaper sår og lager ubesvarte spørsmål om framtida for det samiske samfunnet. Vi har også lært mer om hvor viktig det er at språk og andre uttrykk for den samiske kulturen tas i bruk, slik at en kan oppleve å bli *synlig*.

I denne sammenhengen er det en stor ting at hele Det nye testamentet nå, for første gang, er ferdig oversatt til sørsamisk, og at det også finnes ei sørsamisk salmebok. Begge er resultater av samarbeid mellom norsk og svensk side i det sørsamiske området. Likeens er det et viktig grep som gjøres med at inngangsdord og velsignelse lar seg høre på norsk og sørsamisk i gudstjenestene. Det er ei melding om at vi er *sammen* i Nidaros. *Forsoning begynner med at vi våger oss ut på den skjøre brua som heter tillit* -og tar sjansen på at den bærer oss.

Frivillighet

Dere driver mye godt arbeid.

Som mennesker er vi gitt til hverandre, til å vise omsorg for hverandre. Med Jesus som forbilde er vi hans øyne, ører og hender, der vi er.

“Hva vil du jeg skal gjøre for deg?” spurte Jesus de han møtte. Det er hele tida deres spørsmål til folk i Beitstad og Verran: “Hva vil du jeg skal gjøre for deg?” Sammen med kirka er det mange gode krefter som ønsker å bidra til at bygdene er et godt sted å leve, hele livet. Kanskje kan det være flere muligheter for samarbeid og samskaping?

Alle ansatte og frivillige er kirkas ansikt i lokalsamfunnet - hele uka, i alle sammenhenger hvor vi er til stede. Tenk stort om det å være kirke lokalt, til stede i bygda. Kirka er alltid relasjonell: Gode relasjoner bygger bro mellom arbeidssteder, lokalsamfunn, generasjoner, interesser, lag og organisasjoner. Å være kirke på bygda, er å være sammen i de bygdene vi hører til i.

Bedriftsbesøk

Å være på visitas er også å bli kjent med lokale bedrifter. På onsdag fikk vi også høre om bl.a Verran næringsparks arbeid for industri og arbeidsplasser i nærområdet. Særlig var det interessant å høre om hvordan den grønne og den blå åkeren – landbruket og

oppdrettsnæringa- kan samarbeide og bruke avfall til bærekraftig framtid. Vi var også på besøk på settefiskanlegget til SalMar: takk for interessant omvisning.

Lokalkirke og lokalsamfunn. Kommunen.

Side | 6

Den lokale kirka er tett knyttet til kommunen. Den ene oppgaven er å forvalte gravplasser for alle: Fellesrådet lokalt er, på oppdrag fra kommunen, gravferdsmyndighet og har ansvaret for gravplasser til alle innbyggere i kommunen, uavhengig av tilhørighet i det ene eller andre trossamfunnet; dette er en samfunnsoppgave som fellesrådet har.

Så har også fellesrådet oppgaver som en del av trossamfunnet Den norske kirke: være arbeidsgiver for lokalt ansatte, ta vare på kirkene og ha administrasjon, nettverk og driftsmidler til gudstjenester, kirkelige handlinger og annen kirkelig virksomhet.

Møtet med kommunen er sentralt i alle visitaser. Både kirke og kommune har et felles anliggende i arbeidet med å bygge trygge og gode lokalsamfunn. Torsdag morgen møtte vi kommuneledelsen i Steinkjer og representanter fra formannskapet. Takk til ordfører Gunnar Thorsen, kommunedirektør Geir Olav Jensen og partirepresentantene fra formannskapet for opplysende og gode samtaler. Vi samtalte særlig om forholdet mellom kommunen og den lokale kirka, om beredskap, om gravplassene og om betydninga av frivilligheten i fellesskapet.

Kulturkvelden i Beitstad kirke onsdag ble en stor opplevelse: Her kom den livskraftige hundreåringen Beitstad songlag, og prosjektkoret fra Verran, her var kantor Tove og andre som ga oss mektig orgelmusikk, her var hornmusikk og barne- og ungdomskor, Elvis, Gåsebandets helt uforutsigbare arrangementer – og kanskje den aller modigste: Johanne, som sang solo for oss. Unge og gamle, profesjonelle og glade amatører var i sving. Kjærlighet til kirka og til fellesskapet imellom oss skapte ei gullstund for oss som var der. Takk til alle - og særlig til kantor Tove som holdt i alle trådene!

I tillegg ble én person særlig takket: Musikkskole-pioneren Kåre Opdal ble takket for sitt lange arbeid for barnas plass og muligheter i norsk musikk- og kulturliv, bl a som mangeårig leder for kulturskolen i Trondheim.

Kultur og beredskap Kvelden ble en påminnelse og en bekreftelse på hva kulturen betyr for beredskap og motstandskraft: Beredskap består ikke bare av ekstra vann og havregryn i skuffa, men også av den mentale beredskap og motstandskraft som gjør at vi vet hva som er uoppagivelig for oss som folk . Beredskapsmeldinga som kom i fjor sier det slik: *«En godt opplyst befolkning, med god tilgang på kunnskap om og forankring i egen kulturell identitet, vil ha bedre muligheter til å ta gode valg for seg selv og sitt nærsamfunn i en krisetid. Dette kan være avgjørende for hvordan nasjonen som helhet står gjennom en krise.»*

Beredskap : Den lokale kirka er en del av den veven som utgjør lokalsamfunnene. Kirkas mengdetrening og kompetanse på krisehåndtering i hverdagen er grunnlaget: Hver uke skjer det dødsfall som gjør at hverdagen bryter sammen for de som står midt i det. Her er kirka til stede, i det som blir så vanskelig når vi er midt i det.

Den norske Kirke er et nettverk og en struktur for sivilt samarbeid, til stede i absolutt hele landet, og er og vil være en viktig medspiller. Den er også et sted for kulturdeltakelse og frivillighet, og står for viktige bidrag til sivil motstandskraft. Den er et nettverk av uvurderlig verdi i en nasjonal krise.

Det er forskjell på nasjonalfølelse og sjåvinisme eller nasjonalisme som brukes til å stenge andre ute. Den usunne nasjonalismen brukes nå som brennstoff i konflikter, for å stenge andre ute. Vi er omgitt av polariserende utspill som vil splitte oss, som vil få oss til å tvile på det som er sant. Det trengs at vi tar vare på den mentale og åndelige beredskapen: Mer enn noen gang trengs det at vi er våkne, og forstår hva kristne og humanistiske verdier er, hva vår nordiske og europeiske tradisjon er verd, og hva som står på spill. Rettsstaten bygger ikke på «Skal ha» - men på spørsmålet »Hva kan jeg gjøre for deg»?

Enda så mørk og håpløs vi synes verden og tida ser ut, må vi holde fast på at Guds himmel er spent ut over jorda og vår verden – hver dag, heile tida. Stjernene lyser fremdeles i mørket – eller som vi leser hver juledag: «Lyset skinner i mørket, - og mørket har ikke overvunnet det.» Håpet er der for oss, også når det mørkner i verden. Det er gode folk rundt om, og det er mange som har varme hjerter og et våkent blikk for andre, og som ønsker å være med og holde håpets og kjærlighetens flamme brennende.

Utfordringer

Etter å ha opplevd disse tre fulle dagene i Beitstad og Verran er jeg fylt med gode inntrykk. Det er ingen tvil om at det skjer mye bra og jeg har fått oppleve engasjerte folkevalgte, frivillige og ansatte som ønsker å gjøre det beste for menighetene.

Vi har vært innom om temaet mange ganger i løpet av visitasen, og overskriften for hele visitasen: *Sammen over sundet* setter på en enkel, men presis måte *felleskapet*: det viktigste vi har på kartet.

Jeg legger igjen fire oppfordringer og spørsmål til dere:

- Hvordan videreutvikle gode fellesskap, og det gode arbeid dere allerede har menighetene imellom? Særlig med et blikk for hva kirken kan tilby barn og unge? Hvordan kan frivillighet og samarbeid styrkes videre?
- Bruk verktøyet *Kirka vår* for en sammenhengende og systematisk menighetsutvikling.
- Prøv gjerne ut gudstjenester med særlig preg og profil: sted, musikk og form.

- Hvordan kan dere styrke og videreutvikle frivilligheten i Beitstad og Verran? Hvem kan inviteres inn til samarbeid?

Det jeg håper dere sitter igjen med, som jeg også vil bekrefte til slutt er:

- I Verran og Beitstad er det flotte ansatte og frivillige som daglig gjør en stor innsats for å skape “Mer himmel på jord” – slik visjonen til Den norske kirke uttrykker det.
- En spesiell takk til de ansatte: Menighetspedagogene Anne Lise Voll og Renate Landsem, kirketjenerne Heidi Reinsberg, Erling og Ole Edvard Silderen og Trond Jenssen, kontor Tove Kyvik, kirkeverge Ove Austmo, sokneprestene Lise Marit Hansen og Eirik Bakken, og gravplassarbeidere og administrasjonen i Steinkjer. Takk for alt dere legger ned av arbeid og innsats i menighetene på begge sider av sundet. Tenk stort om alle arbeidsoppgaver og menneskemøter. Gud er med, i stort og smått. Dere gjør en forskjell for de dere møter.
- Ta vare på gleden og hjertevarmen som preger de gode fellesskapene dere har her. Her er det godt å være.

Side | 8

Og til slutt: TUSEN TAKK

En stor takk til alle jeg har møtt i løpet av visitasen, til alle som har tatt så varmt imot oss. Tusen takk til alle som, synlig eller mindre synlig, har bidratt til at dette har blitt så flott ei uke. Takk til alle som har laga mat og kaffe, dekt på og tent lysene! Jeg reiser tilbake både rikere og klokere. Takk til Christine Waanders, prost i Stiklestad prosti og rådgiver Tina Møllersdatter Solbakken i Nidaros bispedømme for godt samarbeid.

Prost Christine vil følge opp med samtaler og besøk i løpet av det neste halve året.

Må Gud velsigne Beitstad og Verran sokn, og samarbeid og fellesskap over sundet, som kirke og lokalsamfunn.

Dokumentasjon

Til visitasen er utarbeidet rapporter fra fellesrådene og menighetene. Prost Christine Waanders har gjort befaringsbesøk i kirkebyggene. Tusen takk til dere alle! Rapportene gir innsikt i de lokale forholdene. De er viktige som forberedelse, og viktig for arbeidet under selve visitasen. Rapportene har vært utgangspunkt for samtalene med de ansatte, rådene og Steinkjer kommune. Rapportene vil sammen med denne oppsummeringa utgjøre visitasprotokollen. Denne samlede, skriftlige dokumentasjonen vil også være underlagsmateriale for oppfølgingsarbeidet etter visitasen.